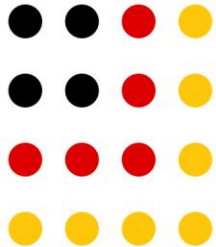

Przeczenia

Część 2

W drugiej części kontynuujemy temat przeczeń i zajmiemy się przedrostkami towarzyszącymi przymiotnikom oraz czasownikami, które już z natury są przeczeniami. Bardzo często zaprzeczenie wprowadzane jest za pomocą przedrostka dodawanego do słowa. Zerknijmy na te dodawane do przymiotników:

• **a-**

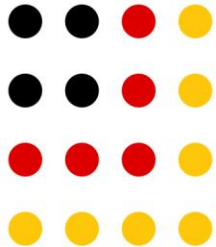
asozial	asocjalny/a
atypisch	atypowy/a
apathisch	apatyczny/a
anormal	anormalny/a
apolitisch	apolityczny/a

• **des-**

desinteressiert	niezainteresowany/a
desorientiert	zdezorientowany/a
desinfiziert	zdezynfekowany/a (pozbawiony/a bakterii i wirusów)
desillusioniert	rozczarowany/a

• **dis-**

disharmonisch	nieharmonijny/a
disqualifiziert	zdyskwalifikowany/a

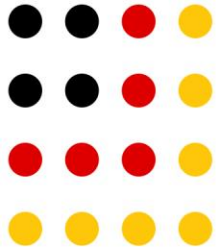

· **in- / irr- / ill-**

inhuman	niehumanitarny/a
indiskret	niedyskretny/a
intolerant	nietolerancyjny/a
inakzeptabel	nieakceptowalny/a
informell	nieformalny/a
intolerabel	nie do przyjęcia
irreparabel	nie do zreperowania
irregulär	nieregularny/a
irreal	nierealny/a
irrevisibel	nie do odwrócenia
irrational	nieracjonalny/a
irrelevant	nieistotny/a
illegal	nielegalny/a
illegitim	bezprawny/a

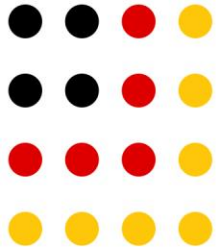
· **non-**

nonchalant	nonszalancki/a
nonverbal	niewerbalny/a
nonstop	bez przerwy
nonkonformistisch	niekonformistyczny/a

• un-

uninteressant	nieinteresujący/a
ungenau	niedokładny/a
unglaublich	niewiarygodny/a
unmöglich	niemożliwy/a
unverheiratet	niezamężny/a, nieżonaty/a
unlustig	niewesoły/a
unrichtig	nieprawidłowy/a
ungerecht	niesprawiedliwy/a
uneinheitlich	niejednolity/a
unauffindbar	nie do znalezienia/a
unlogisch	nielogiczny/a
unfassbar	niepojęty/a
unwürdig	niegodny/a
unerträglich	nie do wytrzymania/a
unweit	niedaleko/a
untreu	niewierny/a
unlängst	niedawno/a
unbeschreiblich	nieopisany/a
unumgänglich	nieodzowny/a
unerhört	niesłychany/a

unvergesslich

niezapomniani/a

Istnieją również słowa, które zawierają w sobie już same w sobie znamię przeczenia bez żadnego przedrostka. Widzimy to dopiero, gdy zerkniemy na polskie tłumaczenie:

die Gefahr

niebezpieczeństwo

träge

niemrawy/a

anstößig

niecenzuralny/a

Oraz sytuacja odwrotna:

die Untiefe

mielizna

die Unverfrorenheit

tupet

der Unfug

głupota, bzdura

die Unzucht

nierząd

der Unstern

nieszczęśliwa gwiazda

die Unkosten

duże/nieprzewidziane koszty

die Unmenge

duża ilość

die Unsumme

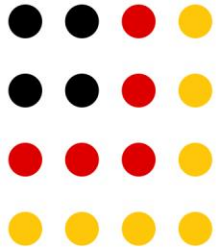
duża suma

Istnieją w języku niemieckim również sufiksy, czyli końcówki, które wskazują na to, że czegoś nie ma, jest mało lub coś jest czegoś pozbawione:

-arm – ubogi/a w

fettarm

ubogi/a w tłuszcz

alkoholarm z małą ilością alkoholu

gefühlsarm ubogi/a w uczucia

kalorienarm ubogi/a w kalorie

wasserarm z małą ilością wody

-los – bez czegoś

hemmungslos bez zahamowań

ahnungslos bez pojęcia

ratlos bezradny

reibungslos bez zakłóceń

gedankenlos bez pomyślenia

teilnahmslos nieaktywny/a (bez udziału)

sprachlos bez mowy
(**sprachlos sein** nie wiedzieć, co powiedzieć)

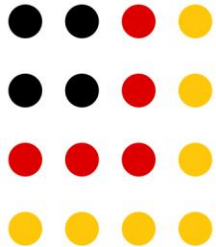
herzlos bez serca

kinderlos bezdzietny/a

geschmacklos nietaktowny/a, bez smaku, w złym guście

leblos bez życia

kostenlos darmowy/a (bez kosztów)

-**frei** – wolny od, pozbawiony czegoś

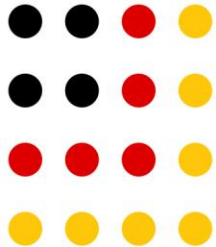
rauchfrei	pozbawiony/a dymu (o miejscu, gdzie się nie pali)
nikotinfrei	bez nikotyny
fieberfrei	bez gorączki
alkoholfrei	bezalkoholowy/a
fehlerfrei	bezbłędny/a
gebührenfrei	bezpłatny/a
bleifrei	bezołowiowy/a
zollfrei	bezcelowy/a
zuckerfrei	pozbawiony/a cukru

Niestety nie ma jasnej zasady, kiedy stosować **-frei**, a kiedy **-los**, widzimy to, gdy spojrzymy na przymiotniki **kostenlos** oraz **gebührenfrei**, które mają podobne znaczenie. Jednak w przypadku sufiksu **-frei** możemy zakładać, że ta rzecz wcześniej lub normalnie „**-frei**” nie była. Jeśli coś jest więc **gebührenfrei**, może to oznaczać, że wcześniej lub zazwyczaj opłata jest konieczna. Podobnie w przypadku **koffeinfrei** – bezkofeinowy – normalnie kawa kofeinę zawiera. Istnieją również pewne czasowniki, które już w swoim znaczeniu zawierają koncepcję nierobienia czegoś.

• **verneinen** – zaprzeczać

Lucas hat es verneint, den neuen Schüler gehänselt zu haben.

Lucas zaprzeczył, jakoby przezywał nowego ucznia.

- **bestreiten** – zaprzeczać

Der Bürgermeister bestreitet es, Geld unter dem Tisch bekommen zu haben.

Burmistrz zaprzecza, że dostał pieniądze pod stołem.

- **verbieten** – zabraniać

Die Eltern haben mir verboten, auf die Party zu gehen.

Rodzice zabronili mi iść na imprezę.

- **ablehnen** – odrzucać

Er hat meinen Vorschlag abgelehnt.

Odrzucił moją propozycję.

- **sich weigern** – wzbraniać się

Der Lehrer weigert sich, schlechte Noten zu geben.

Nauczyciel wzbrania się przed dawaniem złych ocen.

- **abraten** – odradzać

Der Arzt hat mir von den Nahrungsergänzungsmitteln abgeraten.

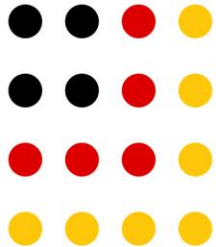
Lekarz odradził mi suplementy diety.

- **abstreiten** – nie przyznawać się

Der Verdächtige streitet ab, die Tasche geklaut zu haben.

Podejrzany nie przyznaje się do kradzieży torebki.

- **leugnen** – zaprzeczać

Es lässt sich nicht leugnen, dass die Entscheidung schlecht war. – Nie da się zaprzeczyć, że decyzja była zła.

- **warnen** – ostrzegać

Meine Freundin hat mich gewarnt, ihn nach Hause einzuladen.

Moja przyjaciółka ostrzegała mnie przed zapraszaniem go do domu.

- **verzichten** – rezygnować

Könntest du auf dein Handy verzichten?

Czy mógłbyś zrezygnować z telefonu?

- **widerrufen** – wycofywać

Der Kunde hat seine Zustimmung widerrufen.

Klient wycofał swoją zgodę.

- **versäumen** – nie zrobić czegoś

Ich habe es versäumt, mich rechtzeitig für den Kurs anzumelden.

Nie zapisałem się na kurs o czasie.

Pozdrawiamy serdecznie

Agnieszka Drummer

Współpraca:

Mateusz Chrostek

